

Az év rovара 2020-ban a tavaszi álganéjtúró (rypocopris vernalis)

Törzs: Ízeltlábúak
Osztály: Rovarak
Rend: Bogarak
Alrend: Mindenevő-
bogarak
Családsorozat:
Ganéjtúrószerűek
Család: Álganéjtúrófélék

Fotó: Balogh Diána

Jellemzői:

- A kifejlett bogár (az imágó) testhossza 12–20 mm. (A hímek és a nőstényt külsőleg nehéz megkülönböztetni.) Teste zömök.
- Kültakarója fénylő kék, kékeszöld, zöld, néha csaknem fekete.
- Lábai erősek, vaskosak; elülső lábszára ásásra módosult.
- Lárvája pajor: teste fehéres színű, C alakúan görbült, mélyen a föld alatt fejlődik.
- Május, júniusban rajzik, azaz előjön a földből az új nemzedék és nappal táplálékot, párt keres. Hűvös napokon vagy hosszan tartó száraz időszakban a talajba ássa magát.
- Nyár végén párba állnak, majd elkészítik a lárvák fejlődésére szolgáló helyet. **Lassú és nagy alagútásók:** a trágyakupac alá vagy mellé járatot ásnak, amelybe trágyát visznek. Párzást követően a nőstény egyetlen petét rak. A petéből egy hónap múlva kikel a lárva, és a tél folyamán feléli a trágyát. A következő év elején bebábozódik, tehát fejlődése egy év alatt lezajlik.
- Tápláléka: ló és a szarvasmarha ürülék, illetve más patás állat trágyája, nyulak, ragadozók, emberek ürüléke, rothadó gombák, hullott, gyümölcsök, bomló avar, komposzt, elhullott állattetemek, elhalt fa.

Védelme:

Magyarországon a hegységekben és a dombvidékeken sokfelé megtalálható. A meleg, napsütötte élőhelyeket kedveli, nem ritka. Élőhelyeinek jelentős része védett területekre esik, nem számít veszélyeztetettnek, nem szerepel a védett fajok között.

Fontossága:

A tavaszi álganéjtúró tüntetik el más élőlények elhalt maradványait – a korhadó fát, a lehullott avart, a trágyát és a tetemeket. Ezekből az anyagokból folyamatosan óriási mennyiség keletkezik, ami a lebontó rovarok nélkül – csak a baktériumokra és a gombákra hagyatkozva – szinte élhetetlenné tenné a Földet. Majd a tápanyagot visszajuttatják a természetbe és ezzel hozzájárulnak a talajképződéshez is.

Feladat:

Karikázzátok be a helyes állítások betűjelét, és összeolvasva megismeritek a tavaszi álganéjtúró kedvenc csemegéjének nevét!

- z.** Elfogyasztja más élőlények elhalt maradványait – a lehullott avart, a trágyát, komposztot, erjedő gyümölcsöt és a tetemeket is.
- é.** Fejlődése kifejlés: pete – lárva – lárva vedlik – kifejlett rovar.
- a.** Hosszan tartó napos, száraz időszakban talajba ássa magát.
- ü.** A hím bogár természetesebb, mint a nőstény.
- r.** Lábai gyengék, nehezen tartják zömök testét.
- l.** Petéit zsákba cipeli magával.
- ü.** Magyarországon ritkán kerül szem elé.
- s.** Alagútásáshoz elülső lábszárát használja.
- k.** A gombákat messze kerüli.

Megfejtés: _____

Forrás:

https://mttmuzeum.blog.hu/2019/12/13/az_ev_rovara_2020-ban_a_tavaszi_alganejturo

Megfejtés: ürülék